

Коментари на Нацрт Пословника о раду Високог савета тужилаштва

1. Увод

Поздрављамо отварање процеса израде Нацрта Пословника Високог савета тужилаштва за чланице Националног Конвента, као и препознавање важности питања унапређења транспарентности у раду Високог савета тужилаштва. Посебно подржавамо предвиђене одредбе које се односе на увођење техничких могућности за пренос, чување и објављивање седница Савета. Сматрамо да би се на тај начин обезбедило право јавности на приступ информацијама о раду Савета, на једноставан и ефикасан начин и превазишло неколико проблема који су се појавили у пракси у погледу права јавности на приступ седницама Савета и информисању о раду Савета, односно Државног већа тужилаца.

Наиме, у прошлости је било случајева када Државно веће тужилаца није чак ни одговорило на упите представника цивилног сектора за присуство седницама Државног већа тужилаца.¹ Затим, овим методом преноса седница се решава проблем недовољних физичких капацитета Савета за пријем свих заинтересованих лица која желе да присуствују седницама и обезбеђује се једноставан начин праћења седница свим лицима која живе ван Београда. Оно што је подједнако важно, заинтересована јавност може да се информише о раду Савету у реалном времену, односно не мора да чека израду и објављивање записника са седница, као ни израду годишњих извештаја о раду.

Подсећања ради, у Извештају о раду Државног већа тужилаца за 2022. годину стоји, да је Државно веће тужилаца, у току 2022. године, одржало 2 редовне и чак 26 ванредних седница које су одржане телефонским путем². Јавност је први пут добила информације о темама 26 седница које су биле ванредне тек у извештају о раду који је објављен наредне године. Важно је напоменути и да је обим информација пружен у извештају недовољан да би јавност могла адекватно да се информише о свакој од 26 седница. Како би се избегла оваква пракса, сматрамо да Савет треба да усвоји предлоге из Нацрта који се односе на видео пренос редовних и ванредних седница, као и да се одржавање телефонских седница укине као пракса, имајући у виду развој технологија које омогућавају одржавање видео конференција.

2. Коментари и предлози:

¹ Извештај о јавности рада високог савета судства и државног већа тужилаца април 2021 – фебруар 2022. Године, ЦЕПРИС: [file:///D:/Downloads/Izvestaj-o-rad-u-VSS-i-DVT-april-2021-februar-2022%20\(1\).pdf](file:///D:/Downloads/Izvestaj-o-rad-u-VSS-i-DVT-april-2021-februar-2022%20(1).pdf)

² Извештај о раду Државног већа тужилаца за 2022. годину: <https://dvt.jt.rs/wp-content/uploads/2023/03/Izvestaj-o-rad-u-DVT-2022.pdf>

Члан 25- Јавност седнице

Коментар:

Поздрављамо предлог да се седнице Савета учине доступне путем видео преноса. Овај предлог је организација Партнери Србија изнела је и у поступку доношења Закона о Високом савету тужилаштва. Образложење зашто ово сматрамо кључним за унапређење транспарентности у раду Савета већ је изнето. Поред наведеног, сматрамо да је у члану 25 додатно потребно:

- У првом ставу прецизирати шта се подразумева под благовременим обавештавањем јавности о одржавању седнице. Предлог да се члан допуни роковима предвиђеним у члановима 26 и 27 нацрта Пословника, који се односе на објављивање на интернет презентацији позива за одржавање редовних и ванредних седница.
- Додати након последњег става овог члана да ће Савет у случајевима када су седнице оправдано затворене за јавност, израдити одлуку са образложењем зашто се јавност искључује, а која ће бити објављена на интернет страници Савета.

Члан 29- Ванредна седница електронским путем

Коментар:

Предлаже се брисање члана 29 и укидање могућности одржавања ванредних седница које су предложене у виду комуникације путем електронске поште. Сматрамо да је комуницирање путем електронске поште адекватно за свакодневну комуникацију и размену информација између чланова Савета, док формат седнице по самој својој суштини захтева усмену комуникацију између чланова. Такође, одлуке које доноси Савет, по својој важности и значају захтевају већи степен формалности, посебно када се говори о ванредним одлукама које се дакле требају донети мимо стандардне процедуре због своје хитности и важности. Сматрамо да је формат из члана 28 Нацрта Пословника адекватан за одржавање ванредних седница и доношење одлука, те да је у време технолошког напретка, када састанак може да се организује онлине без потешкоћа, сувишно увођење института којим би се доношење одлука вршило путем електронске поште. Посебно је важно нагласити да према новом Закону о Високом савету тужилаштва највећи део Савета чине изборни чланови, којима за време трајања мандата у Савету мирују права из радног односа која су остваривали пре избора за члана Савета, те да је члановима Савета примарно радно ангажовање рад у Савету. То би у пракси требало да значи да је организовање седница и постизање већине за одлучивање лакше, због чега сматрамо да не постоје оправдани разлози за увођење могућности одржавања ванредних седница и доношење одлука путем електронске поште или телефонским путем.

Члан 30- Ванредна седница телефонским путем

Коментар:

Предлажемо брисање члана 30 и укидање могућности за одржавање седница телефонским путем. Као што је већ изнето раније могућност за организовање седницама телефонским путем је злоупотребљавана у прошлости, што је негативно утицало и на могућност приступа јавности раду Државног већа тужилаца. Један од аргумената за постојање овакве праксе било је и то што је председник Државног већа у прошлости била Републичка јавна тужитељка, која је поред ових овлашћења вршила и своју примарну функцију због чега је било тешко организовање редовне седнице. Како је изменама закона и структура чланова измењена и одржавање седница телефонским путем сматрамо сувишним. Посебно имајући у виду развој технологије и могућност одржавања седница дигитално, што је и предвиђено у члану 28 Нацрта Пословника.

Члан 34- Одлучивање

Постојећим Нацртом Пословника није предвиђено која је већина потребна за доношење одлука. Предлог Партнера Србија је да се члан прецизира уз навођење одредаба члана 20 Закона о Високом савету тужилаштва.

Члан 40- Записник са седнице

Сматрамо да је неопходно прецизирати шта се мисли под „благовремено“ у последњем ставу члана: „*Нацрт записника благовремено се доставља свим члановима Савета*“. Наведено сматрамо важним како би се чланови Савета на време упознали са записником, а у циљу ефикасније примене процедура усвајања и објављивања записника са седнице.

Члан 43- Поступање у вези са тајним подацима и подацима о личности

Коментар:

Овим чланом се дефинишу два важна института који се односе на управљање подацима и информацијама од стране Савета, због чега сматрамо да овај члан треба да буде боље дефинисан.

Први део члана који се односи на тајност података треба да буде проширен тако да буде у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући у виду да не постоје апсолутна изузећа од примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. То значи да све врсте информација укључујући и оне које су означене неким степеном тајности потенцијално могу бити доступне јавности, уколико надлежни орган процени да у конкретном случају претеже интерес јавности да зна у односу на друге интересе који се штите законима. Исто важи, и у погледу права и интереса који се штите Законом о заштити података о личности. Стога предлажемо допуну члана (нови став 3) на следећи начин:

Приликом објављивања аката и других информација о раду Савета, посебна пажња посветиће се оцени претежног интереса и права у односу на право јавности да зна.

Такође, други став члана, који се односи на заштиту података о личности треба да буде измењен тако да обухвата све врсте обраде података о личности, а не само објављивање података.

Објављивање података је само једна од радњи обраде података о личности³, те сматрамо да би било адекватније да предложени члан обухвата све радње обраде података. На овај начин Пословник би постао усклађен са Законом о заштити података о личности. Предлажемо измену става на следећи начин:

Обрисати „Објављивање аката Савета“ и додати „Обрада података о личности од стране Савета“ врши се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Израду овог документа подржао је Биро за међународну борбу против наркотика и сировођење закона. Мишљења, налази и закључци исказани у овом документу су ставови аутора и не представљају нужно ставове Владе Сједињених Америчких Држава.

³ Члан 3 Закона о заштити података о личности ("Сл. гласник РС", бр. 87/2018): "обрада података о личности" је свака радња или скуп радњи које се врше аутоматизовано или неаутоматизовано са подацима о личности или њиховим скуповима, као што су прикупљање, бележење, разврставање, груписање, односно структурисање, похрањивање, уподобљавање или мењање, откривање, увид, употреба, откривање преносом, односно достављањем, умножавање, ширење или на други начин чињење доступним, упоређивање, ограничавање, брисање или уништавање.